

ایران

سخن‌روز
امام جعفر صادق علیه‌السلام می‌فرمایند:

خداوند بزرگ پیش از آنکه در روز عرفه بر اهل عرفات تجلی کند، بر زائران قبر حسین (علیه‌السلام) تجلی می‌کند، حاجاتشان را برمی‌آورد و گناهانشان را می‌آمرزد و شفاعتشان را دربرابر دیگران می‌پذیرد. آن‌گاه به اهل عرفات توجه می‌کند و با آنان نیز این‌گونه رفتار می‌نماید.

کامل‌الزیارات، ص:۱۷۰

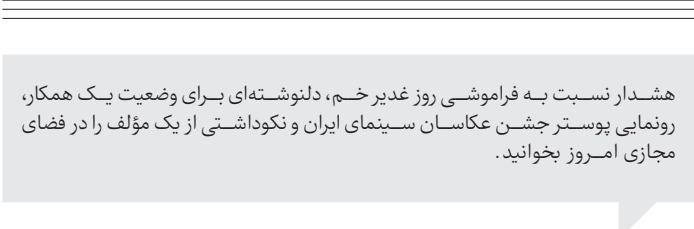
نگاره

شهادی فاجعه منا

رضا بدرالسماء / نقاشی و نگارگر

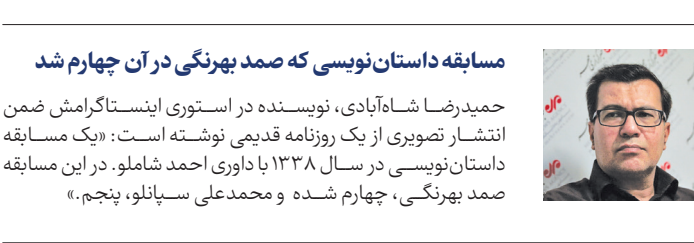
فضای مجازی

هشدار نسبت به فراموشی روز غدیر خم، دلنوشته‌ای برای وضعیت یک همکار، رونمایی بوستر جشن عکاسان سینمای ایران و نکوداشتی از یک مؤلف را در فضای مجازی امروز بخوانید.

نیستند کار کنند.»

- صاحب امتیاز:** خبرگزاری جمهوری اسلامی
- مدیر مسئول:** محمد حسن روزی‌طلب
- سردبیر:** حسام الدین برومند
- معاون فنی:** محمدملعلی اکبری
- دبیران:** مصطفی عیوضی (سیاسی)
- مهدی مهرپور(اقتصادی)
- مصطفی وثوق‌کیا(فرهنگی)

- آزاده سهرابی (اجتماعی) « بنفشه غلامی(جهان)
- لیدا فخری(اندیشه) « محمدرضا عزیززی(گزارش)
- زهرا کشوری(زیست‌بوم) « سعید زاهدیان(وزرشی)
- مهدی کلهرزاد(اجرایی)
- حجت حکیمی (صفحه‌رایی)
- محسن جانی‌پور (ویراستاری) « ابوالفضل نسایی (عکس)

نقل قول

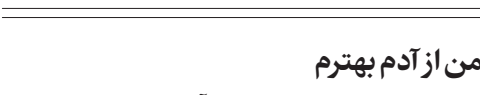
سرانه فرهنگی هر فرد ایرانی، سالانه ۹ دلار است

باید درباره سرانه فرهنگی فکر شود؛ از جمله اینکه سرانه فرهنگی هر ایرانی چقدر است؟ خیلی اندک! به طوری که با بسیاری از کشورهای دنیا فاصله زیادی داریم؛ در برخی کشورها به‌هزارد سرنانه فرهنگی هر فرد، ۶۰۰ دلار اما برای هر فرد ایرانی، سالانه ۹ دلار؛ یعنی هیچ! وقتی نظام و انقلاب اسلامی ایران، ریشه‌های فرهنگی دارد، باید فکری کرد؛ باید این مؤلفه در بودجه خود را نشان دهد که البته اصلاً نشان نمی‌دهد.

امیدوارم تجدید نظر جدی انجام شود. مسائل و مشکلات اقتصادی به حوزه فرهنگ تسری پیدا می‌کند؛ البته منبای بسیاری از مسائل اقتصادی نیز فرهنگی است؛ به‌نظرم وضعیت اعتبارات حوزه نشر در مقایسه با دیگر عرصه‌های فرهنگ، مطلوب‌تر است. میزان اختیارات مجلس شورای اسلامی در کاهش یا افزایش اعتبار دستگاه‌ها، ۵ درصد است. امیدواریم سال آینده، با تعامل بیشتر و بهتر با وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی بتوانیم تحولی جدی‌تری ایجاد کنیم.

| بخشی از گفت‌وگوی ایینا با حجت‌الاسلام آقاآثرانی، رئیس کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی

یادداشت

من از آدم بهترم

علی طالب‌لو طلبه و پژوهشگر

داستان خلقت آدم و سجده نکردن شیطان بر او، در آیات متعددی مورد اشاره خداوند متعال قرار گرفته است. خداوند درآیه ۱۲ سوره اعراف درمورد علت سجده نکردن شیطان بر آدم می‌گوید: **قَالَ مَا مَنَّكَ آلَا تَسْجُدُ لِمَنْ أَمْرُكَ قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِنْهُ خَلَقْتَنِي مِن نَّارٍ وَخَلَقْتَهُ مِن طِينٍ.**

خدا از شیطان می‌پرسد که چیزی مانع شد که بر آدم سجده نکنی درحالی که من این مسأله را به تو امر کرده بودم؟ شیطان در این آیه و واقعه‌ای که در آن مورد اشاره قرار گرفته است، از دیدگاه‌های متفاوتی قابل تحلیل است. می‌توانیم درمورد فلسفه اطاعت یا جایگاه تعبد در احکام الهی سخن بگوییم یا نسبت بین قیاس و اوامر الهی را بررسی کنیم. لکن در این نوشته سعی دارم به نکته‌ای که معمولاً مورد غفلت قرار می‌گیرد، اشاره داشته باشم.

پس از تمرد شیطان، اولین واکنش خداوند در قبال شیطان چیست؟ پرسش از علت نافرمانی. خدا مستقیماً نسبت به نافرمانی شیطان واکنش نشان نمی‌دهد و او را از بهشت بیرون نمی‌کند، بلکه از او سؤال می‌پرسد که چه چیزی باعث شد این عمل از تو سر بزندی؟ در آیات دیگر نیز خداوند این حادثه را بازنمایی و تکرار می‌کند و از شیطان می‌پرسد: آیا خودت را دست بالا گرفتی یا واقعاً جزو فرشتگان مقربنی هستی که امر سجده کردن به آدم به آنان تعلق نداشت؟[۱]

ما می‌دانیم که بر اساس دیدگاه شیعیان و متکلمین، علم خداوند مطلق و بی‌نهایت است. یعنی او می‌داند که چرا شیطان سجده نکرده است و هیچ شکی در علت نافرمانی او ندارد.

با این حال، از او می‌پرسد که چه چیزی باعث شد به آدم سجده نکنی؟! آیا دستور من به تو تعلق نگرفته بود؟! با توجه به این سؤال ما به نکته‌ای دقیق در تعلیم و تربیت منتقل می‌شویم. خداوند در این آیات به ما یاد می‌دهد که اگر مریبی یا استاد یا اولیای یک فرد با اشتباهی از طرف شاگرد یا فرزند خود مواجه شدند، ابتدا باید از او در مورد علت اشتباهش پرس و جو کنند. یا با حرف بزنند و بپرسند که چسرا مرتکب این اشتباه شدی.

خدایی که عالم مطلق است در برابر اشتباه شیطان، فوری عمل نمی‌کند و از علت اشتباهش می‌پرسد. این نکته‌ای مهم است که ما باید در مواجهه با اشتباهاتی که می‌بینیم به آن توجه داشته باشیم. عکس‌العمل فوری و یک طرفه ولو بدانیم که یک فرد چرامرتکب خطا شده است، عکس‌العملی غیرتریبیتی است. مریی باید حرف بزند و بشنود ولو از اشتباهات متریباش آگاه باشد. این حق متربی است که از کاری که کرده دفاع کند و حرف بزند ولو اینکه استدلالش از نظر ما منطقی و موجه نباشد و تصمیم بگیریم پس از صحبت، او را مورد مجازات قرار بدهیم.

|۱- |سوره ص، آیه ۷۵.

پیشنهاد

علیرضا مولوندی خبرنگار

- تلفن:** ۸۸۷۶۱۲۲۰ شماره: ۸۸۷۶۱۲۵۴ ارتباط مردمی: ۸۸۷۶۹۰۷۵
- پيامک:** ۴۵۱۲۱۳ ۳۰۰۰ روابط عمومی **نشانی:** تهران خیابان خرمشهر،شماره ۲۰۸
- صندوق پستی:** ۵۳۳۸۸-۱۵۸۷۵۰۵۳۸۸ **امور مشترکین:** ۸۸۷۴۸۸۰
- چاپ:** چاپخانه‌های همشهری، شرکت چاپ جام‌جم
- سازمان آگهی‌های روزنامه ایران:** دارنده گواهینامه ایزو ۹۰۰۱ از شرکت NISCERT
- پذیرش سازمان آگهی‌ها:** ۱۸۷۷۲(۰۲۱)
- انتشارات مؤسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران:** ۸۸۵۴۸۸۹۲-۵

گفتار

ابوالفضل آقایی پژوهشگر اجتماعی

زنان و تعرض جنسی

بنده در مذقت تعرض جنسی به زنان در هر سطحی با تمام پدیده‌ها، شامل جنگ‌ها، تحلیل‌ها، تجمعات و اعتراضات فمینیست‌ها همراهم. کاملاً هم داوطلبانه و از روی غیرت دینی یا مصادیق آن در صورت مشاهده برخورد می‌کنم. جوان‌تر که بودم بابت این موضوع بسیار دعوا کرده و گاهی کتک هم خوردم! اما بشدت نسبت به کلیشه مرد/متعرض و زن/ قربانی اعتراض دارم و در این یادداشت درصدد نفی این انگاره فراگیر هستم. تعرض جنسی انواع و سسطوخ مختلفی دارد که در این براساس منطق خاصی دسته‌بندی می‌شوند. در این منطق دسته‌بندی، مقیاس‌ها و مؤلفه‌های متعدد تعیین‌کننده سطح تعرض هستند که مهم‌ترین آنها اعمال خشونت و زور و سطح آسیب جسمی نسبت به قربانی است. لذا بالاترین سطح تعرض جنسی در این منطق راپنج، تجاوز به عنف (Rape) است. از آنجا که «اعمال زور» (به معنای کاملاً جسمانی) برای تجاوز جنسی غالباً توسط مردان صورت می‌گیرد، باعث شده است که مفهوم تعرض جنسی امری مردانه تلقی شود. اما آیا به راستی تعرض جنسی امری مردانه است؟ خیر. بنده عمیقاً معتقدم تعرض جنسی در دنیای امروز سوپوهای زنانه‌ها هم دارد که گسترده‌تر و عمیق‌تر از تجاوز جنسی مردانه هستند. استدلال من برای اثبات این مدعا دو مقدمه و یک نتیجه دارد که خواهشمندم نسبت به آن دقت و تأمل بیشتری داشته باشید.

مقدمه اول: زن و مرد نسبت به یکدیگر تمایل جنسی دارند. زن برای مرد و مرد برای زن جذابیت جنسی دارد. این وضع طبیعی بشر است و هر کسی این‌گونه نیست قطعاً بیمار است!

مقدمه دوم: تعرض یعنی زیرپا گذاشتن حقوق دیگری. تعرض جنسی یعنی پیامبال کردن حقوق جنسی دیگری. از جمله حقوق جنسی هر فردی، آرامش و سکون جنسی اوست. من به عنوان یک شهروند جامعه حق دارم که در عرصه عمومی جامعه لحظاتی عاری از اروتیسم جنسی و تلاطم‌غریزه را تجربه کنم. نتیجه: هرگونه زمینه‌سازی برای برهم زدن آرامش جنسی شهروندان جامعه تعرض جنسی است. چه کسی که ناخوسته و به زور با کسی وارد رابطه جنسی می‌شود و چه کسی که با نمایش جذابیت‌های جنسی خود زمینه تحریک و تلاطم غریزه جنسی در دیگری را فراهم می‌کند. هر دو نیز به یک میزان واجد خشونت و زور در تعرض به حقوق دیگری هستند. در اولی خشونت جنبه جسمانی دارد و در دومی جنبه روانی. من همان‌طور که گفتم با تمام اشکال تعرض جنسی نسبت به زنان نه تنها مخالفم که با آن در حد بضاعت خود مقابله می‌کنم. اما سؤال از فعالان حقوق زنان این است که چسرا صرفاً از «زن به‌مثابه قربانی» سخن می‌گویند؟ چرا کمی هر درباره پدیده رایج «زن به‌مثابه متعرض» تأمل و قلم‌رانی نمی‌کنند؟ آیا منکر برهم خوردن آرامش روانی مردان توسط زنان تن‌نما و متبرج در جامعه هستند؟

اگر منکر این برهم خوردن آرامش جنسی و روانی مردان در مواجهه با زنان تن‌نما در جامعه هستند که به نظر می‌رسد باید کمی هم تجربه زیسته مردان را در فهم این پدیده لحاظ کنند. دانشجویان، سربازان، کارگران و به‌طور کلی جوانانی که از شهرستان‌ها به تهران یا کلانشهرها مهاجرت می‌کنند، کیس‌های مطالعاتی خوبی برای فهم عمق این بحران و آذیت و آزار جنسی که عرض کردم، هستند.

تن‌نمایی در عرصه عمومی جامعه اگرچه در ظاهر فاقد اعمال خشونت است اما در کنه خود اقدامی بغایت سرکوب‌گر و مستبدانه است. زیرا تعادل ذهنی و آرامش جنسی مردان را مختل نموده و در نهایت به صورت غیرمستقیم آرامش ذهنی و جنسی زنان دیگر را نیز سلب می‌کند. تن‌نمایی در عرصه عمومی از آن جهت که مرز میان محیط خانه و محیط کار و تحصیل را برای مردان از بین می‌برد واجد خشونتی بس عمیق است.

کسانی هم که در این‌مواقع سخن از «مردان دائم‌التحریرک»، «مردان بی‌جنبه»، «مردسالاری جنسی» و… می‌کنند از نظر من ماقبل گفت‌وگو هستند! دلپاش را در پست دیگری درباره ماهیت غریزه جنسی خواهیم گفت.

عکس‌نوشت

در آستانه هفتم تیر ماه سالروز شهادت مظلومانه شهید بهشتی و ۲۲ تن از یاران شهیدش و روز قوه قضائیه، رئیس، مسئولان و جمعی از قضات و کارکنان دستگاه قضا صبح روز گذشته (سه‌شنبه) ششم تیرماه با مقام معظم رهبری دیدار کردند. | انسینم

خانی

حاشی‌لله اگرامسال ز حج واماتم

نز قصور من و تقصیر تو حاشا شوندد
دوستان یافته میقات و شده ری عرفات
من به فید و ز من آوازه به بطخا شوندد
بار عام است و در کعبه گشاده است کز او
خاصکان بانگ در جنت مأوا شوندد

خانی